

# UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre . . . . . 18 korona  
 Negyedévre . . . . . 4 K 50 f.  
 Egy hónapra . . . . . 1 K 80 f.  
 Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 7.

Megjelenik

nétfő kivételével mindennap.

Telefonszám 180.

## Höfer mai jelentése.

Budapest, augusztus 26.

(Hivatalos) OROSZ HARCTÉR: Egyes helyenkint vívott előtéri harcoktól eltekintve nincs nevezetesebb esemény.

OLASZ HARCTÉR: A Wippachtól délre fekvő állásaink ellen irányuló olasz tüzérségi tüzelés időnkint újra nagyon élénk volt. A Ploecten-szakaszon az olaszok közeledési kísérleteit meghusítottuk. A Fleims-völgytől délre fekvő harcvonalon több zászlóaljnak a Cauriol ellen irányított ismételt támadásait, valamint gyengébb ellenséges osztagoknak a Cima di Cece területén a hegyrincen levő állásaink ellen indított gyengébb előtöréseit visszavertük. Lusernnél báró Seidler hadnagy egy Capronit lőtt.

DÉLKELETI HARCTÉR: Nincs lényeges esemény.

Höfer altábornagy,  
 a vezérkar főnökének helyettese.

## A német jelentés.

Berlin, augusztus 26.

A nagytőhadiszállítás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: A Sommetől északra folyó tartósan heves tüzérségi harcokat a Thiepval—Foureaux erdő szakaszon és Maurepasnál este ellenséges gyalogsági támadások követték, amelyeket visszavertünk. Tahuretől északnyugatra járőrünk a Francia árokban 46 embert elfogtak. A Maas területén az ellenséges tűz egyes szakaszok ellen időnkint nagy hevességet ért el. Bapaume vidéken gépjegyvertővel 2 ellenséges repülőgépet Zonnebeckenél (Fiandria) védőtűzünkkel, egyet Verduntól keletre és Fresrestől északra (Woevre) pedig légi harcban egyet lőttünk le.

KELETI HARCTÉR: Különös jelentőségű esemény nem történt. Az ellenség néhány gyengébb támadást intézett, amelyeket könnyen visszavertünk. Több helyen kis előtéri harcokra került a sor.

BALKANHARCTÉR: A. Ostrovo-tótól északnyugatra a Tscheganska-Planina elleni támadás előbbre jutott, a Moglena arcvonalon pedig visszavertünk ellenséges előtöréseiket.

A legjobb hadvezetőség.

## Tengeri események.

Berlin, augusztus 26.

A Woll ügynökség jelenti:

Az augusztus 24-iki hivatalos jelentéshez pótlásul jelentjük, hogy most már az összes tengeralattjárók visszatértek. Az angol tengerészeti vezérkarnak egy német tengeralattjáró szétrombolásáról szóló jelentése tehát nem felel meg a valóságnak.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

A Morning Post a monarchia feloszlásáról.

Amsterdam, aug. 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Morning Post csodálkozik a pétervári levelezője ama jelentésén, hogy Oroszország nem kívánja az osztrák-magyar monarchia feloszlását, holott ez a béke condicio sine qua nonja.

Az angolok kereskedelmi hajókkal is harcolnak.

Rottendam, aug. 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az angol kormány közölte a holland kormánnyal, hogy augusztus 17-én kezdve felfegyverezték a kereskedelmi hajókat is, amelyek parancsot kaptak az ellenséges hajók megtámadására.

## Einapolták a képviselőházat.

Budapest, aug. 26.

(Az Ujvidéki Hirlap tudósítójától.)

A képviselőház üléseit ma a kormánypárt és az ellenzék közös megállapodása alapján szeptember 5-éig elnapolták. A szünetnek kifejezetten az a célja, hogy a kormány és az ellenzék vezetési közti megállapodás jöjjön létre, amely a tárgyalások rendezését biztosítja.

A mai ülésről következőket jelenti budapesti tudósítónk:

Ma a jövedelemadóról szóló javaslatot tárgyalta a Ház harmadik olvasásában, azután a vagyonadó javaslatot általánosan és részleteiben. A vagyonadónál főképpen az adókulcsról és a részenyitársaságok adójáról szóló szakaszoknál lesz nagyobb vita. Az első szónok Eszterházy Mór gr és Pető Sándor.

Máig tizenkét interpellációt jegyeztek be a szerdai ülésre, amelyről az ellenzék azt tervezi, hogy nem reggelig fog tartani, hanem másnap délig. Az ismert interpellációkon kívül ma a következő új interpellációkat jegyeztek be: Giesswein Sándor a háború céljairól, Zlinszky István nemelya külpolitikai kérdéssel, Polónyi Géza a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződésről, Urmanczy Nándor a magyarországi helyzetéről a háborúban, Rakovszky István az olasz kérdéssel és Eitner Zsigmond a huszonnyolcadik számú prágai gyalogezered ügyében.

Az ülés.

Beöthy Pál elnök az ülést háromnegyed tizenegykor nyitja meg. Jelenti, hogy Pallavicini György örgről sürgős interpellációra kért engedélyt a kiscgazdák gabonaértékesítésére vonatkozólag. Az elnök az engedélyt megadta s háromnegyed nyolckor térnek át az interpelláció tárgyalására.

Rakovszky István és Antal Géza bizottsági jelentései után elfogadja a Ház harmadik olvasásában a jövedelemadóról szóló javaslatot.

Ezután megkezdték a vagyonadóról szóló javaslat részletes tárgyalását.

Az első szónok Pető Sándor. Engedelmet kér, hogy reflektálhasson arra a támadásra, amelyet Polónyi intézett Vázsonyi ellen. Polónyi a beszédében humoristának mutatkozott be. Pompás humor az, mikor Polónyi azt állítja, hogy ő mindig következetes volt. Tizenöt évvel

előtti beszédét vágja Vázsonyi fejéhez, ő azonban csak a Polónyi augusztus 19-iki beszédére hivatkozik. Akkor ugyanis a legélesebben tiltakozott az ellen, hogy a főváros és más városok kapjanak valamit a jövedelemadóból és tegnap mégis Polónyi azt állította, hogy ő nagy barátja a városoknak. Vázsonyi támadta ugyan a klikeket, de akkor ő volt az egyedüli ellenzéki a városnál és a klikek Polónyi Géza vezette.

Beöthy Pál elnök: Kéri, térjen a tárgyra, mert ma nem Polónyi közeleti működésének bírálata, hanem a vagyonadó van szónyegen.

Pető Sándor áttér a vagyonadó tárgyalására, amely javaslatot általánosságban elfogad az ellenzék határozati javaslataival együtt.

A délutáni ülésen befejezték a vagyonadó általános vitáját. A részletes tárgyalás során pedig alig voltak felszólalások, csak az előadó terjesztette be módosításait, amelyeket a Ház vita nélkül fogadott el. Délután háromnegyed hat órakor mind a három törvényjavaslatot részleteiben is elfogadták.

Örgről Pallavicini György előterjesztette sürgős interpellációját, amelyben felvilágosítást kér, hogy miért nem akar a Haditermény r. t. a kiscgazdák számára maximális árakat fizetni, akkor sem, ha ezek 50 métermázsánál nagyobb mennyiséget adnak el.

Ghillányi Imre báró földmívelésügyi miniszter nyomban válaszol, kijelenti, hogy tévedés forog fenn, a Haditermény levelet veszen magyarázták, a Haditermény a 60 métermázsánál nagyobb eladásoknál maximális árakat fizet.

A Ház és az interpelláló a választ tudomásul vette.

A Ház munkarendje.

Beöthy Pál elnök indítványára elhatározta a Ház, hogy legközelebbi ülését szeptember 5-ikén tartja, amikor a már eddig letergált javaslatokat harmadik olvasásban fogadják el, majd a nyilvános szövegekre kötelezett vállalatok keresetiadójáról, a fiamei rendőrség állomásátáról, a budapesti államrendőrség hatáskörének Csepel községre való kiterjesztéséről, valamint a vármegyék által hadijótkönyvcélra beszédhető pótdólokról szóló javaslatot tárgyalja le a Ház.

A napirend megállapítása után az ülés véget ért.

A mai nap folyamán Beöthy Pál elnök és Tisza István, valamint az ellenzéki vezetők közt

hosszabb tárgyalások voltak, amelyek eredménye az, hogy az üléseket egyelőre szeptember 5-ikéig elnapolták. Ezt a szünetet a kormány arra használja fel, hogy a fennálló ellentéteket elsimítsa, a tárgyalások rendes menetét biztosítsa. Ha a parlamenti béke teljesen helyreáll, a kormány az összes javaslatokat elintézteti. *Ha a béke terve nem sikerülne, az üléseket decemberig elnapolják.* Andrassy és Tisza a delután folyamán újból tárgyaltak és lehetséges, hogy Andrassy legközelebb újból Bécsbe megy.

## Fegyelmi a kulai főszolgabíró ellen.

A bácskai lisztcsempészek súlyos deliktuma felett elhangzott az újvidéki törvényszék ítélete. Az ízgalmas főtárgyaláson három vádiott felelt a büntető paragrafusokba ütköző cselekedeteit, de azok a kompromittáló adatok, amelyeket a nyomozás jegyzőkönyveiből a bíróság feljárt, kínosan érintették az újvidéki perben tanuként szereplő dr. Buday Pál kulai járási főszolgabíró is. A főszolgabíró ugyanis a szállítási igazolványok kiadásával kapcsolatosan kevérdőtt be a fatális ügybe. Sefcsikék a dr. Buday Pál kiállította szállítási igazolványokkal követkék el a visszaéléseket és így a vizsgálat kiterjeszkedett arra is, hogy vajjon a szállítási igazolványok kiadása körül nem történt-e rendtelenségek?

A főtárgyaláson dr. Buday Pál erélyesen hangoztatta, hogy a szállítási igazolványok kiállításánál figyelemmel volt a törvényes intézkedésekre és betartotta a rendelet által előírt szabályokat. A főszolgabíró vallomásával a nyomozás adatai láthatóan ellenkeznek és már *Karácsonyi István királyi ügyész* leszögezte, hogy dr. Buday Pál mulasztást követett el a szállítási igazolványok kiadásával és nyilvántartásával. Mivelhogy a gyanu árnyától dr. Buday Pál nem szabadulhatott, a bíróság a meghiteltetéstől elzárta. Magában véve már ez elegendő arra, hogy dr. Buday Pál, aki előkelő közhivatali állást tölt be, fegyelmi vizsgálatnak vessen alá magát.

Dr. Buday Pál már akkor, amikor a lisztcsempészek bűneinek szellőztetésével a neve tollhegyre került, nyomtatott igazoló jelentést küldött be Bács megye alispánjának, melyben magát tisztáznai igyekezett a vádak alól és egyben a fegyelmet megelőző vizsgálat megindítását kérte meg maga ellen.

Amint az Újvidéki Hírlap értesül, *Sculthéy Ferenc*, Bács megye alispánja dr. Buday Pál kérelmének helyt adott és elrendelte ellene a fegyelmet megelőző vizsgálatot. A fegyelmi vizsgálat majd ki fogja deríteni, hogy dr. Buday Pál szerepe korrekét volt-e vagy hivatali mulasztást követett el, amikor az általa kiadott szállítási igazolványokról vezetett lajstromot nem terjesztette fel rendben a földmivelügyi miniszterhez.

## A szenvedések országutján.

Göndör Ferenc könyve.

Valahogyan úgy érezzük magunkat, mint az újonc, aki hirtelen a csatazaj kellős közepébe csöppen. Sápadozunk, torunk ordítani szeretne, szemünk eleven látja a véres színpadot, fantáziánk versenyt száguld a fehér lapokról előtűnő képekkel, amelyek egy erőteljes magyar haditudósítónak művészettel forgatott, írottól rajzolt. A legnagyobb magosságig frapiroznak Göndör Ferenc írásai és az a meggyőződésünk, hogy szebb, hübb érzékeltetőbb haditudósításokat nem olvastunk.

A szenvedések országutját taposta a haditudósító, aki Zuboly emlékének ajánlja kötetét. A szenvedések könyvátzatott országútjáról küldi feljegyzéseit Göndör Ferenc és maga után huz bennünk a szívünkkel fogva oda, ahol Zuboly agyvegye kiloccsant a Kárpátok havára, ellenség söpörte városokba, szörnyű világfelfordulásnak íjesztő színhelyére, megtépázott lengyel kisasszonyok boudoirjába. A háboru ez! sóhajtjuk. De az író Zubolyhoz szólna vitatkozik magával: „Hangos szomorkodni mostanában sem nem illik, se nem szabad, tehát minek akkor háborúról beszélni? Hiszen én nem is igen beszélek a háborúról: azt nyomban látja, aki ezt a háborus könyvet végig lapozza. Ezt a háborus könyvet, amelynek megrendült és szomorkodó vallomástétele olysmi, hogy addig is, amíg erről az izgatós háborúról ösztintén beszélgethetünk, beszéljünk valamiről. Valami másról...”

Ez az irány, amit Göndör Ferenc maga elé kitűzött, amely közeli irodalmi becsű, megrázó írásai, mint ékesszemű gyöngyök illeszkednek. Vajjon sikerült-e valami másról beszélnie? Ezt nem mondhatjuk. Göndör Ferenc is a háborúról beszél, de valami másképpen, amint a többiek. Hangja harsogóbb és muzsikája van, szomorú fájdalmas muzsika, amelyben egy poétának a lelke lüktet. Hangja igazabb és ahol elhallgat, ott is halljuk, hogy elbeszéli a minden rettenetesét, amit meglátott, minden halálhőrgést, minden sóhajtást, amit a füle felfogott.

Nem részletezzük azokat a szépségeket, amelyekkel Göndör Ferenc könyvében olvasóit megafandékozza. Aki kezébe veszi Göndör Ferenc könyvét meggyőződik, hogy egy tüneményes tehetség kristályos alkotásai ezek, melyek kiemelkednek a háborus irodalomból. A témájuk szenzációsan érdekes, stílusa klasszikusan tömör és színes a riportert meglátásai és egy igaz poétának a lyrája olvadt össze a Göndör Ferenc háborus írásaiban.

## Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

## Apostolok az újvidéki nádfődelek alatt.

Terjed a názárenus hit és a világbéke eszméje.

A külvárosi: Attila, Arpad, Hunyadi, Lovag, Tóth-Kálmán, Téglia, Kisfaludy utcák földszintes házaik alacsony szobácaikban, gyakorta üldögélnek most együtt úgy este tájon öreg emberek, őszhaju időörölte, görnyedt hátú nagyapák, meg hadbavonult férjek munkában görnyedő izmos asszonyai, és kicsi legénykék, alig tizenhat évesek, gyűlnek, gyülekeznek s az új vallásnak, a názárenus hitnek tanait beszélgetik. Idebent, a városban kávéházak terraszán, vagy odahaza a lapokat olvasva nincs más témája a beszélgetéseknek, mint az, mikor lesz vége ennek a félvilágot vérbefojtó rettenetes öldöklésnek, nem csoda hát, ha a külváros népe is, mely sokkal erősebben van vérellel érdekelve az író gyilkolásban, ugyanazt beszélte meg egymásközt a maga naiv lelki szemüvegén át nézve és mérlegelve az eseményeket, az előzményeket. De az egyszerű nép is tovább tekint a jövőbe, és megfestik maguknak a világbéke jövőndő képét, nem is sejtjük, hogy mennyire *otthonos lett a paraszt hajlékában a világbéke eszméje*, mely a munkából megmaradt szabad idejűk minden gondolatát oly erősen köti magához, mint talán senkiét, még a diplomátákat sem véve ki e merész általánosítás alól.

Egészen bizonyos, hogy a béke megkötése után oly erővel indul meg a föld összes népei között a mozgalom, melynek célja megteremteni olyan szilárd békét, melyet a világ minden diplomataja sem tud többé soha megromtani. És ennek a mozgalomnak a csirái igenis a föld egyszerű népének körében fejlődnek ki már is, az íletékes körök előtt tán még észre sem véve eddig, amint az elvetett mag is titkon a föld alatt fejlődik, hogy felítve fejét a talajból termő fáva érjen.

Ez a nagyszabású mozgalom már minuciózus pontossággal van meghatározva a különböző nemzetek szociáldemokratáinak és más világbéke-egyesületeink titkos irodáiban, ahová pedig ezideig csak kerülő utakon, avagy talán egyáltalán nem is értek el a kicirkalmazott békeszózatok, most hatalmas erővel tör utat magának a lelkek legmélyére az emberiség általános békéjének gyönyörű eszméje. Nem agitátorok plántálták a lelkebe ezt az eszmét, nem titkos könyvek lapjairól merítették, hiszen az öreg ősz parasztok, aszonyok jörése — sajnos — nem is igen ismeri a betűt, hanem jött ösztönszerűleg felkiváncsolt valóságára.

Annak, hogy a világbéke eszméje milyen komolyan foglalkoztatja a népet, igen ekletáns bizonyíték, hogy például Újvidéken igen sokan térnek át a názárenus hitre úgy, hogy e hivallás hívei ma legalább háromszor, sőt sok helyen négyszer annyian vannak, mint két esztendőnek előtte, a háboru kitörése előtt voltak.

A nép roppant vallásos lett, beszáradtak az esleletekért hullott könnyek, megnyugszanak már a végzetben, s elismerik, hogy a nép rosszassága okozta ezeket a borzalmakat. Terjed a hit, hogy az emberek rosszak voltak, elfajult a világ, azért küldte az Urísten rájuk ezt a büntetést. A nép az emberi rosszasságban látja a háboru okát. Nem tud gazdasági ellentétekről, hatalmi politikáról, szláv kérdérről, de vallja és hiszi, hogy Isten keze bünteti őket az elkövetett rosszaktól, feltehetlen kapzsisággért, korcsmázásért, mulatásért. Es ennek szükségszerű következménye lett, hogy az ember szeretetet, jámborságot, erkölcsös életet hirdető názárenus vallás utat talál az egyszerű néplelekben.

Nem csak az öregek, de fiatal leányok, most katonának bevonuló legények is áttérnek az új vallásra, és ezt megtehetik, dacára, hogy katonák, mert a háboru alatt hatályon kívül helyezték a názárenusok a fegyverfogási tilalmat, még pedig azért, hogy a hatóságok ne vethessenek gátat akciójuknak, amely így nem ütközik semmiféle törvénybe. A külső nyegedekben már nagyon sok helyütt külön kis imaházai vannak a háboru óta a názárenusoknak, előimádkozóik és prédikátorai beszédét áhitattal hallgatják, úgy, hogy aki valamelyik család tagját elvesztelte e hosszú háboru alatt, itt keres és talál is e hitben vigasztalást.

## Olasz hivatalos jelentés.

Sajtóhadiszállás, aug. 26.

### As Újvidéki Hírlap eredeti távirata.]

Az olasz vezárkar jelenti: Csapataink kisebb, de merész ofenzív vállalkozása új állások birtokába juttatott bennünket. A Sassand alpok szakaszán a Vall Fossernica erődnel megszállottuk a 2354-es magaslatot. Az ellenfél erőteljes ellentámadása a magaslatot ugyan ismét birtokába juttatta, de végül a magaslat végleges birtokunkban maradt. Az ütközet a többi frontokon is javunkra végződött.

### Az olaszok Albániában.

Lugano, aug. 26.

### (Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Stefani ügynökség jelenti Valonából: Oly célból, hogy az albán partot ellenőrizzék, ahonnan az ellenséges tengeraltjárók jelzéseket kapnak, olasz tengerészeti és szárazföldi csapatok megszállták a Calerak hegy csúcsát és Kaleró Palmát.

### Olasz hadüzenet Németországnak.

Lugano, aug. 26.

### (Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Több olasz lap jelenti, hogy az olasz kormány legutolsó minisztertanácsnak elhatározta, hogy Németország ellen hadatűzen.

## Ujabb szállítási visszaélések a Bácskában.

Fegyelmi a magyarkanizsai polgármesterhelyettes és a rendőrkapitány ellen.

Palánka, Kula, Szépliget, Torzsa, Zenta, Ujsóvár és a többi bácskai község liszt- és gabonapanamás névsorában, most helyet kér *Magyarkanizsa* is, ahol igen nagyszabású szállítási visszaéléseknek jutottak nyomára, amelyeket hatósági személyek közreműködésével egy ezzel üzletszerűen foglalkozó szövetkezet követett el.

*Skulthéty* Ferenc, Bácsmegye érdemes és kitűnő alispánja is tudomást szerzett arról, hogy vezető állásban levő magyarkanizsai hatósági személyek, akiknek feladatuk volna a visszaéléseket megakadályozni, vagy azok megtörténteit megtorolni, részesek azokban a bűnökben, amelyek Magyarkanizsa tisztas nevét a meghurcolásnak teszik ki és szigorú, semmiféle személyi szempontra figyelemmel nem levő vizsgálatot indított a súlyos váddal illetett köztisztviselők ellen, amelynek folyamán

*Laczkovits* Antal városi főjegyzőt Magyarkanizsa helyettespolgármesterét és *Fraticsevits* János magyarkanizsai rendőrkapitányt szállítási visszaélések miatt állásától felüggesztette.

Megdöbbenően hosszabbodik meg a liszt- és gabonapanamisták névsora, megdöbbenően szaporodik azoknak a szerencsétlen, önmagukról megfeledkezett köztisztviselőknek a száma, akik hazájuk ellen vétenek súlyosan, helyrehozhatlanul, amikor a közéletmezés rovására szennyes magánérdek szolgálatába állanak és megdöbbenően nagy azon bácskai községek a száma, ahol ilyen természetű visszaélések termékeny talajra találnak.

A tisztogatás folyamatainak meg kell indulni és azt erős kézzel, pardont nem ismerően végig kell vezetni.

## Sarrail nem kezd offenzívát.

Basel, augusztus 26.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Londonból jelentik: Sarrail a hónapok óta tervezett offenzívájától a bolgár-német támadások miatt kénytelen elállni.

## A szerbeket kivonták a balkáni harcokból.

Athén, aug. 26.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Szalonicból jelentik: A két szerb dandár Florinánál oly súlyos veszteségeket szenvedett, hogy az egész szerb kontingent kivonták a harcokból.

## HIREK.

**Signum laudis.** *Kramer* Gyula, 6-ik gy. e.-beli százados, *Kramer* Nándor helybeli kereskedő fia, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a signum laudissal tüntetett ki.

**Megüresedett tolmácsi állás.** *Kállai* Béla, kir. ítélőtáblai bír., mint az ujvidéki törvényszék elnökhelyettese pályázatot hirdet az ujvidéki kir. járásbírósnágnál üresedésben levő német, szerb és tót tolmácsi állásra. A pályázat négy hét múlva jár le.

**Ujabb signum laudis.** *Pálmai* Imre 6-ik cs. és kir. gy. e.-beli ujvidéki főhadnagy az ellenséggel szemben való vitéz magatartásáért másodízben a signum laudissal tüntetett ki. A hős főhadnagy a háború kitörése óta állandóan a fronton van és vitéz magatartásával a hadvezetőség elismerésére méltán rászolgált.

**Már megint nem lehet cukrot kapni.** Csak egy-két napja annak, hogy a cukorhiány enyhülésétől irrtunk és máris újabb panaszos irásokkal halmoztak el bennünket, hogy az egész városban egy negyed kiló cukrot nem lehet a kereskedőknél kapni. Minthogy augusztus 24-iki számunkban kimutattuk, hogy Ujvidéken jelenleg 76945/50 kilogramm cukor van, mikép lehetséges, hogy egy negyed kiló cukrot ne lehessen kapni? A panaszos levelek olyan kereskedők neveit említi, akiknek 5—10 ezer kilo cukruk van és még sem adnak belőle a közönségnek. Mielőtt a cukorinség újra teljesen elfajulhatna, sürgős hatósági intézkedésekre volna szükség.

**Kitüntetett ujvidéki hős.** *Molnár* Géza 86-os gy. e.-heli főhadnagyot, hős főidinket, *Molnár* József ujvidéki postai altiszt fiát, most harmadízben éri vitéz magatartásáért királyi kitüntetés. Meglévő két vitézségi érme mellé most a 3. o. katoai érdemkeresztet is megkapta.

**Ki akar Szerbia közigazgatási szolgálatba lépni?** A meghódított Szerbia közigazgatási vezetését az új főkormányzat fejlesztési akarja és evégből Belgrádban a Szerbiában alkalmazandó közigazgatási tisztviselők kiképzésére tanfolyamot tartanak. *Matkovits* Béla főispán átiratot intézett *Profuma* Béla polgármesterhez, amelyen a tanfolyamon való részvétel feltételeit ismerteti és felhívja jelenkezésre azokat az ujvidéki tisztviselőket, akik Szerbia közigazgatási szolgálatára akarnak vállalkozni. A főispán átirata a következő:

Oly célból, hogy a katonailag megszállt szerbiai területeken a közigazgatási, pénzügyigazgatási és bírói szolgálatot feltétlenül megbízható, kellően szakképzett és minden tekintetben alkalmas tisztviselők láthassák el, ilyeneknek a helyi viszonyoknak megfelelő kiképzésben való részesíthetése céljából folyó évi november hó elsején Belgrádban 4-6 havi tartalmú tanfolyam fog megynyitni, amely Thallóczy Lajos v. b. t. t. országos polgári biztos alatt fog állani és amelynek tanügyi vezetése is őt fogja illetni.

A tanfolyam három csoportra fog oszlan, úgymint: 1., általános közigazgatási, 2., pénzügyigazgatási és 3. igazságügyi csoportra.

Mindeharmad csoportba csak olyan állami, törvényhatósági vagy községi tisztviselő nyerhetnek felvételt, akik VIII. fizetési osztályú, vagy ilyennek megfelelő állást töltenek be, s akik a német és szerb-horvát nyelvet annyira bírják, hogy a tanfolyamot sikerrel hallgathatni képesek s akiknek minősítése elsőrendű.

A tanfolyamon résztvevő tisztviselők rendes polgári illetményeik élvezetében maradnak, amelyeket a tanfolyam tartama alatt a hadvezetőség fog fedezni. Ezenfelül megilletik őket a fizetési osztályuknak megfelelő egyszerű napidíjak és igényük van hadi élelmészre, elszállásolásra és a szabályszerű utiköltségekre. Hadfelszerelési járulékok csak a szerbiai szolgálatban véglegesen alkalmazott tisztviselő részére fognak folyosítani.

A pénzügyigazgatási tisztviselőkre a hadügyi miniszter a bíróságokra az igazságügyminiszter ur fog intézkedni.

A fentiek folytán felkérem Nagyságot arra, hogy sziveskedjék sürgősen felhívni mindazokat a közigazgatási tisztviselőket, akik a fentebbi feltételeknek megfelelnek és a tanfolyamon részt venni hajlandók illetőleg utóbb a megszállt területen való közigazgatási szolgálata magukban hivatottságot éreznek, hogy a megkívánt kellekeltet igazoló okiratokkal felszerelt kérvényüket a cs. és kir. hadsergőfőparancsnoksághoz címezve Nagyságod utján hozzám nyújtsák be akként, hogy azok legkésőbb folyó évi szeptember 1-ig hozzám jussanak.

A pályázók az előadottak szerint minősítésüket, továbbra azt is kötelesek igazolni, hogy az illetékes hivatali felsőbbbsegektől a tanfolyam tartamára szabadságot kaptak, végül ki kell jelenteniük, azt, hogy a tanfolyam sikeres befejezése után a felsőbb helyről eredő kívánatra a megszállt területeken a szerbiai közigazgatásban legalább egy évre megfelelő állásban hivatalt vállalnak.

**Egy jeggyűrűt találtak.** *Kron* János a strand-fürdőn 1 arany jeggyűrűt talált. Igazoltt tulajdonosa átveheti az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában.

**Az Apolló új szezonja.** Rövid nyári szünet után az Apolló mozgószínház megkezdte őszi szezonját és most már naponként gazdag művészi programmal megtartott előadások vonzzák a közönséget az Apolló moziba. Az igazgatóság a legnagyobb áldozatokkal a legszenzáciosabb filmjudozságok felőadási jogát szerzi meg, úgy, hogy az Apolló minden műsora esemény számba jön. Természetes, hogy mivel a direktió a legkiválóbb filmalkotások bemutatását fozszirozza, amelyeknek előadási joga óriási összegbe kerül, be kellett szüntetni a délutáni mérsékelt helyaraktat. Szeptembertől kezdve a mérsékelt helyaraktat nem érvényesek és a páholyjegyek, valamint az I-ső hely mérsékeltet emelkednek. Ezek szerint tehát az új helyaraktat a következők: páholy 1-20, I-ső hely 90, II-ik hely 60, III-ik hely 30 fillér. Így helyre áll az egyensúly, amelyet a filmek drágulása veszélyeztetett. A közönség pedig, amely az Apolló eddigi előadásait is hiven látogatta, szivesebben alkalmazkodik az új rendhez, mert alkalma lesz, hogy a lejtárszott drámák helyett szenzációs premier estétet élvezhessen az Apollóban.

Elveszett kerékpár. Elveszett egy „Alfa” 233,161. BSJ./H. számú kerékpár. Becsületessé megtaláló nagy jutalomban részesül a Liebmann és Popovits cégnél.

**A jánoshalmi lisztcsalók álnévet használtak.** A *Bácsmegeyi Napló* nyomán az egész fővárosi sajtót bejárta az a lisztcsalási ügy, amelyet két máramarosi: *Jankulovits* Antal és *Friedmann* Misaél Mihály herincsei lakós követett el, hogy a bécsi lapokban hirdetéseket tettek közzé, hogy Jánoshalmán a pénz előzetes beküldése ellenében 1000 vaggon liszt kapható. A lisztéhes Ausztriából csak úgy dült a sok pénz Jánoshalmára. Ugyhogy 12000 korona készpénzt ily módon fel is vettek és letartóztatásukkor 22000 korona pénzt találtak meg meg náluk. De igen sok kézbesíthetetlen, nagyszegű utalvány volt még a jánoshalmi postakiváltalban, de ezeket már a csendőrség letiltotta. A két ravasz herincseivel összekötésben állott egy magát *Zelman* Márkusnak mondó körösmezei egyén, akit a jánoshalmi csendőrség ép akkor fogott el, amikor herincsei társaihoz Jánoshalmára érkezett. Most érdekes fordulat állott be ebbe az ügybe. Megállapítást nyert, hogy a herincsei és körösmezei család hamis neveket használtak. Jankulovitsot igazi néven Jozsovitsnak, Friedmann Misaél Mihályt, Márkus, illetve magyarosítva: Mátrai Juda Hirschnek és végül Zelman Márkust, Márkus Zelmának hívják, vagyis a Márkus a családnev. A jeles társaság már a szabdkai kir. ügyészség fogházában van.

**Rémes gyilkosság Pacséron.** Szabadkai tudósítók telefonálja, hogy Pacséron ma éjjelrelesen gyilkosság történt. *Ikracs* Vladimir ot-tani lakóst vérbefagyva, holtan találták. A megindult vizsgálat, megállapította, hogy a holttest közelében talált szekercével ütöttek agyon és órát testét megcsontították. A csendőrség a tettest is kiderítette *Stojcsics* Radivojné, egy hadbavonult felesége személyében akivel a meggyilkoltak viszonya volt. *Stejsicsné* a csendőrségnél nem is tagadta a tettest, sőt a véres ágyuhuzatot is előadta. A vizsgálóbírónál azonban vallomását visszavonta és tettét konokul tagadja. A vizsgálóbíró a véreskezű gyilkost letartóztatta.

**APOLLO**

**AUGUSZTUS 25, 26. és 27.**

**PÉNTEK, SZOMBAT**  
□ **ÉS VASÁRNAP** □

---

**A csodalámpa**

érdekesítő ghetőtörténet a régi Prágából 4 felv.

\*\*\*

**A botcsinálta doktor**

elsőrendű vigjáték

3 felvonásban

\*\*\*

**SASCHA HIRADÓ**

**TIVOLI**AUGUSZTUS 26. ÉS 27.  
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP**VÁLTOZÓ  
SZERELEM**

nagyhatású dráma 4 felv.

**A főügyész fia**

társadalmi dráma 3 felv.

**Pénzt  
takarít  
meg,**

ha barna tehénbőr cipőt visel, szabadalmazott **fatalpallal**, Amerikai tetszetős forma, tartós minőség, Nagyság szerint párja **K 10-22-ig**.  
**Hadifoglyok, munkások részére bakancs** erős bőrtáppal, szintén jutányos áron szállítható. Széküldés utánvetél. **Meg nem felelőt bérmentve visszaveszem.**  
Schönfeld, Budapest,  
Vilmos császár-ut 23 a.  
Telefon 16-34. Telefon 16-34.

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Közlési díjak: 10 szög 60 fill. Minden további 10 szög 60 fill. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelzés levelekre vonatkozólag felvilágosításai szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Egy modern bútorozott lakás, mely 3 szoba, konyha, fürdőszoba és teraszból áll, bevonulás miatt azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó kredenc, ebédlőasztal és hat szék. Megtekinthető bármikor a „László-villában“ Futaki-ut.

3-4 jobb iskolásfiút vagy leányt kosztba vennék. Özv. Fleischmann Józsefné Uspenzsaka-utca 4.

Eladó a Báthori utca 16. és 18 számú ház, mely 8 lakás és 1 bolt-helyiségből áll jutányos áron.

**Két ügyes fiatal irodai gyakornokot azonnal felvesz az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatal.**

3-4 diák a jövő tanévben teljes ellátást nyerhet Beck János könyvkereskedőnél, az új főgimnáziummal szemben.

**KÉT-HÁROM** jó nevelésű kisebb fiút elvállalok teljes ellátásra. Címem a kiadóban.

**Elsőrendű** 11-es Modellü Adler írógép, több nyelvre kiállítható szab. kézből eladó. Cím a kiadóban.

**Egy ügyes** vízvezetési szerelő felvételük Fischer Testvéreknél Ujvidéken.

**BUTOR!** Elegáns ebédlő, háló és előszoba bevonulás miatt olcsón beszerezhető. Cím a kiadóban.

**Katona** műszerész jutányosan vállalja írógépek stb javítását. Cím a kiadóban.

**Egy új könnyű** fedéres Eszterházi kocsit eladó. Megtekinthető Vásár-u.3

**Első emeleten** egy utcai, két udvari szoba és az összes mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó. Közelebbit Ivkovits Györgynél Duna u. lehet megtudni.

**Egy gummikerekű** gyerekkocsi eladó, ugyanott megvételre keresnek egy gyermekágyat. Cím a kiadóban.

**Jó házból** való fiu divatárkereskedésben tanoncul felvételük. Cím a kiadóban.

**Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk**

**villamos áramot.**

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költségvetéssel készségesen szolgál az **Ujvidéki Villamossági Részvénytársaság.**

**Most jelent meg****A kárpáti hó**

Irtá: Szabó Istvan.

Egy katona följegyzéseiben a legendái, hősi harcok névtelen magyarjainak emléke. Ára 2 korona 50 fillér.

Kapható az

„Ujvidéki Hirlap“  
könyvosztályában,

Ujvidék, Erzsébet-tér 7.

**A „Beocsini Cementgyári Unió Részvénytársaság-nál“ Beocsinban, jó fizetés ellenében ügyes lakatosok, vasesztergályosok és vasöntők**  
állandó foglalkozást nyerhetnek. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével a **GYÁRIGAZGATÓSÁGHOZ** küldendők.

**KÉT ÜGYES  
fiatal irodai****GYAKORNOKOT**

azonnal felvesz

az

**UJVIDÉKI HIRLAP.****KOVÁCS BÁLINT UJVIDÉK**

Ugorka, paprika és káposzta savanyító telepe.

A nagyérdemű közönség saját jó felfogott érdekében helyesen cselekszi, ha mindenkor **burgonya, hagyma, savanyú káposzta** és ugorka szükségletét **Kovács Bálint** (II. Rákóczy Ferenc u. 57.) detail üzletében szerzi be. A mindenkor legolcsóbb napi árak nyilvánosan ki vannak függés ztve.

A jelenlegi árak a következők:

1 kgr. legjobb minőségű rózsa burgonya	28 fillér
1 " " " " " " " " " " " "	vörshagyma 80 "
1 " " " " " " " " " " " "	saját készítményű sav, káposzta 80 "
1 drb. " " " " " " " " " " " "	ugorka 10 "

Burgonyát és hagymát téli eltevésre még nem ajánlatos beszerezni mert az árak olcsóbbak lesznek és az áru tartósabb lesz.

**Női divatterem megnyitás!**

Van szerencsém Ujvidék mélyen tisztelt hölgy-közönségét értesíteni, hogy női divattermemet i. év július 1-én megnyitottam, Egyben kérem a mélyen tisztelt hölgyközönség nagybecsű támogatását.

Tisztelettel

**ifj. Lenkey Imre**

Deák Ferenc-tér 5.

**I. RENDŰ****P O R O S Z S Z É N**

és

**prima wieni kocsz**

napi áron kapható az

**UJVIDÉKI NÉPBANKNÁL**

Kossuth Lajos u. 50.

A házisükséglet beörlését a pirosi ut mögötti Oboron levő vámmalmomban (volt Czoczék-féle malom) elvállalom, és minden örlésre átadott 100 kg. búzából összesen

**70. kg. fehér és kenyérlisztet valamint 18 kg korpát**

és hulladékot adok, mely még aznap, esetleg később valamint részletekben is átvehető.

A lisztminták irodámban (Kiszácsi-utca 3.) megtekinthetők.

Faith malom

**Figyelem!****Figyelem!****Dietrich Frigyes**

szijgyártó, nyerges és bőrönd üzletét

**Ferenc József-tér 3. (Wagner-ház)**

helyezte át, ahol mindennemű bőrdíszműáru óriási választékban kapható.

**!!Tekintse meg Ujvidék legmodernebb üzletét!!**